

PROGRAM WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. KONSTYTUCJI 3-GO MAJA
W DĄBROWIE

ROK SZKOLNY 2021/2022

1. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 981).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie MEN z dn. 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz.U. Nr 26,poz. 226)
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.z dnia 13 lipca 2010r.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z późniejszymi zmianami.
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Gmina Świlcza.
- Statut Szkoły Podstawowej w Dąbrowie.

2. Wstęp

Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i analiz z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

3. Misja szkoły

Kształtowanie uczniów na miarę XXI wieku, tak by potrafili radzić sobie w zmieniającym się współczesnym świecie.

W tym szczególnie:

- pomaganie uczniom we wszechstronnym rozwoju,
- dawanie radości uczenia się,
- kształcenie nowych umiejętności,
- wyposażenie ucznia w kompetencje.

Nasza szkoła jest przyjazna i bezpieczna. Promuje zdrowy i ekologiczny styl życia, stwarza optymalne warunki rozwoju intelektualnego i emocjonalnego uczniów, gwarantuje atrakcyjne i skuteczne nauczanie.

To placówka, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości, dziedzictwa historycznego i kulturowego tak, aby poprzez właściwe kreowanie własnego rozwoju, godnie wpisać się w kształtowanie otaczającej rzeczywistości.

Nasza szkoła uwzględnia potrzeby i możliwości uczniów, rozwija ich zainteresowania i uzdolnienia. Współpracuje z rodziną, ze środowiskiem lokalnym, z instytucjami.

4. Wizja szkoły

Jesteśmy po to aby:

- Wszechstronnie i efektywnie kształcić w poczuciu bezpieczeństwa, radości i tolerancji dla innych, dbając jednocześnie o harmonijny rozwój każdego naszego ucznia.
- Zapewnić naszym uczniom wysoką jakość nauczania, wychowania i opieki w klimacie życzliwości, profesjonalizmu, bezpieczeństwa i dobrej organizacji pracy.
- Kształtować dziecko, które świadomie dokonuje wyborów, jest wrażliwe, pewnie porusza się w określonym systemie wartości.
- Przygotować uczniów do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie XXI wieku.
- Wspierać rodzinę w procesie wychowania młodego człowieka.
- Motywować i wspierać pracowników, aby z satysfakcją i zaangażowaniem wykonywali swoją pracę.
- Cieszyć się sukcesami uczniów, nauczycieli oraz uznaniem w środowisku.

5. Cele ogólne działań wychowawczo-profilaktycznych:

- Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie i światowe.
- Rozwijanie kompetencji i kreatywności uczniów.
- Kształtowanie postaw obywatelskich: poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
- Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.
- Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
- Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

- Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
- Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
- Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, aksjologicznej –ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce regionalnej, narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby,

w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

6. Sylwetka absolwenta

Realizując założone zadania szkoły dążymy, by nasz absolwent/uczeń:

w sferze nauki:

- sprawnie posługiwał się zdobytą wiedzą, umiał korzystać z różnych źródeł informacji, umiał zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, umiał korzystać z nowoczesnych technologii komunikacyjnych,
- był ambitny, dążył do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i zachowaniu, na miarę swoich możliwości(stawiał sobie coraz wyższe cele i dążył do ich osiągnięcia),
- był przygotowany do dalszej nauki, rozwijał swoje talenty, myślał samodzielnie, twórczo i krytycznie, umiał realizować własne plany i marzenia,
- miał świadomość potrzeby nieustannego rozwoju i kształcenia, był świadomy, że każdemu kreatywnemu działaniu powinien towarzyszyć wysiłek i był gotów go podejmować.

w sferze społecznej:

- dobrze funkcjonował w swoim otoczeniu, czuł się członkiem społeczności lokalnej, obywatelem Polski i Europy, był ciekawy świata,
- znał i szanował tradycje rodziny, szkoły i narodu, wykazywał chęć poznania ojczystego kraju i jego zwyczajów,
- był odpowiedzialny, prawy i uczciwy, wyrażał siebie w sposób akceptowany społecznie, wywiązywał się z powierzonych zadań w sposób zadowolający siebie i innych, starał się przewidzieć skutki swoich działań i gotów był ponieść konsekwencje swoich czynów, umiał rozróżniać dobre i złe zachowanie,
- umiał współpracować w grupie, działał zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami, miał poczucie współodpowiedzialności,

- był tolerancyjny wobec odrębności innych, w tym wobec cudzoziemców, osób starszych czy niepełnosprawnych,
- umiał zachować się kulturalnie, znał zasady dobrego wychowania, używał form grzecznościowych,
- potrafił budować przyjazne relacje z rówieśnikami, umiał nazywać swoje emocje, umiał nad nimi panować, pokojowo rozwiązywał konflikty, umiał dyskutować, był wrażliwy na potrzeby innych,
- dbał o zdrowie własne i innych, kształtował właściwe nawyki żywieniowe i higieny, znał zagrożenia wypływające z zażywania alkoholu, nikotyny i innych używek,
- stosował się do zasad ekologii, segregował odpady, dbał o czystość otoczenia,
- dbał o swój wygląd, ubierał się schludnie i odpowiednio do czasu i miejsca,
- bezpiecznie poruszał się po drogach, posiadał Kartę Rowerową.

w sferze kulturowej:

- uczestniczył w różnych formach kultury, był przygotowany do odbioru mass mediów,
- umiał analizować docierające do niego informacje, był krytyczny wobec treści Internetu, programów telewizyjnych, filmów, czasopism, książek, znał mechanizmy działania reklamy,
- był aktywny fizycznie, uprawiał sport, wiedział, co to jest aktywność fizyczna i znał jej wpływ na nasze organizmy,
- był aktywny artystycznie, w miarę swoich możliwości śpiewał, grał na instrumencie, rysował.

Działania w pracy wychowawczej w bieżącym roku szkolnym są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (klasie, szkole, środowisku lokalnym),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,

- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

7. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, klubów sportowych i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z samorządem lokalnym, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych,
- analizują i rozwiązują bieżące problemy wychowawcze,
- ustalają potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,

- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach spotkaniach, organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą oddziału i innymi nauczycielami uczącymi w oddziale,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców opiniuje program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

8. Działania wychowawczo-profilaktyczne i sposoby ich realizacji

W celu pełnej realizacji powyższych celów program wychowawczo – profilaktycznego obejmuje działy stanowiące równocześnie priorytety wychowawcze szkoły:

- kształtowanie pozytywnych postaw prospołecznych,
- wychowanie prozdrowotne.; promowanie bezpiecznych zachowań,
- wychowanie ekologiczne,
- profilaktyka zagrożeń.

Kształtowanie pozytywnych postaw prospołecznych:

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
-----	----------------	------	----------------------------

1.	<p>Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej.</p> <p>Kształtowanie postaw patriotycznych, miłości do ojczyzny, kultywowanie tradycji.</p>	<p>Znajomość słów i melodii hymnu narodowego.</p> <p>Kulturalne zachowanie się w miejscach pamięci narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu.</p> <p>Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii, szacunek dla symboli narodowych.</p> <p>Poznanie historii i tradycji własnej rodziny. Znaczenie więzi rodzinnych i sposoby ich pielęgnowania. Szacunek dla rodziców i przodków.</p> <p>Poznanie Patrona Szkoły.</p> <p>Kultywowanie tradycji szkolnej.</p> <p>Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.</p>	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, klasowe, wycieczki i wyjścia.</p> <p>Zajęcia dydaktyczne, lekcje wychowawcze. Rozmowy z rodzicami i dziadkami.</p> <p>Zajęcia szkolne. Konkursy historyczne.</p>
2.	<p>Wprowadzenie w życie kulturalne szkoły wspólnoty lokalnej.</p>	<p>Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju.</p> <p>Związek historii i tradycji własnej rodziny z historią regionu.</p> <p>Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz szkoły i środowiska.</p> <p>Poznanie historii najważniejszych obiektów w gminie. Wycieczki lokalne. Organizacja imprez, uroczystości szkolnych.</p> <p>Historia miejscowości Dąbrowa.</p>	<p>Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne.</p> <p>Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo w nich.</p>
3.	<p>Poszanowanie historii i kultury regionu oraz kraju.</p>	<p>Zapoznanie z elementami kultury różnych regionów Polski.</p> <p>Poznanie wybranych legend.</p> <p>Poznanie historii i zabytków.</p>	<p>Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, konkursy, zajęcia lekcyjne.</p>

4.	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa.	Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. Poznanie krajów Unii Europejskiej.	Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp. Warsztaty, lekcje kształtujące postawę tolerancji.
----	--	---	---

Wychowanie prozdrowotne; promowanie bezpiecznych zachowań:

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu.	<p>Korygowanie wad postawy oraz wymowy.</p> <p>Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.</p> <p>Propagowanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku.</p> <p>Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p> <p>Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.</p> <p>Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.</p> <p>Zachowanie higieny i bezpieczeństwa o okresie pandemii.</p>	<p>Realizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej i zajęć logopedycznych.</p> <p>Lekcje przedmiotowe i wychowawcze.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS.</p> <p>Organizowanie zajęć w terenie, na basenie, wycieczek.</p> <p>Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego.</p> <p>Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową.</p> <p>Spotkania z policjantami.</p> <p>Spotkania z higienistką szkolną.</p> <p>Środki czystości i dezynfekujące.</p>
2.	Szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne.	Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.	<p>Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich.</p> <p>Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.</p> <p>Współpraca</p>

		Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami. Uwzględnianie orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3.	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie.	Podnoszenie wiedzy uczniów na temat zagrożeń społecznych. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska. Informowanie o konsekwencjach zachowań ryzykownych	Współpraca i spotkania z fachowcami. Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, prowadzenie zajęć z klasą.

Wychowanie ekologiczne:

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.	Przybliżenie uczniom problematyki ochrony środowiska naturalnego. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę żywną i nieżywną.	Realizacja programów ekologicznych. Udział w akcjach, np.: zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu wokół szkoły w ramach godzin wychowawczych. Organizowanie zajęć w terenie. Pogadanki tematyczne. Konkursy gminne i ogólnopolskie.

Profilaktyka zagrożeń:

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
1.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole.	Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania uczniów w szkole i poza nią. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. Eliminowanie zagrożeń pożarowych.	Lekcje z wychowawcą, apele, trening pierwszej pomocy, pogadanki, Spotkanie ze strażakami, policjantami i ratownikami med. Gimnastyka śródlekcyjna zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.

		<p>Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.</p> <p>Ochrona mienia społecznego.</p> <p>Przeciwdziałanie agresji w szkole.</p> <p>Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.</p>	<p>Spotkanie z policjantem.</p> <p>Lekcje wychowawcze.</p>
2.	<p>Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo.</p>	<p>Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp.</p> <p>Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.)</p>	<p>Pogadanki. Próbné alarmy.</p> <p>Szkolenie na kartę rowerową, prezentacje multimedialne, filmy, realizacja programu „Bezpieczni w sieci”.</p>
3.	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych.</p>	<p>Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły.</p> <p>Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki.</p> <p>Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa.</p> <p>Poznanie sposobów krytycznego korzystania z mediów, prasy, Internetu.</p> <p>Kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych.</p> <p>Bezpieczeństwo w Internecie.</p>	<p>Pogadanki, prezentacje multimedialne.</p> <p>Sukcesywne szkolenia z zakresu pomocy przedmedycznej.</p> <p>Spotkania ze strażakami, ratownikiem, pogadanki.</p> <p>Zajęcia z higienistką szkolną i nauczycielem przyrody.</p> <p>Czytanie literatury dotyczącej tematu.</p> <p>Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze</p> <p>Program „Bezpieczni w sieci”.</p>

4.	Zapobieganie lub eliminowanie agresji i przemocy z życia szkoły.	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych.</p> <p>Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>Monitorowanie zachowań agresywnych w szkole.</p>	<p>Pogadanki, filmy, literatura, gry dramatyczne.</p> <p>Niebieskie lekcje wychowawcze (pedagog).</p>
5.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka.</p> <p>Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi.</p> <p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów. Poszerzanie wiedzy na temat substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, alkoholu, palenia papierosów i ich wpływu na organizm.</p> <p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych.</p>	<p>Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych.</p> <p>Współpraca z rodzicami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</p>
6.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym wspieranie uczniów mających trudności w nauce i funkcjonowaniu w grupie.	<p>Diagnozowanie trudności w nauce.</p> <p>Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów.</p> <p>Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>Tworzenie zespołów wsparcia.</p> <p>Budowanie motywacji do nauki.</p> <p>Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów.</p> <p>Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu.</p>	<p>Obserwacja, systematyczne badanie wyników nauczania.</p> <p>Konkursy, współzawodnictwo.</p> <p>Wyjazdy na basen, udział w zawodach sportowych.</p>

7.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych-wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.	Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
8.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. Zapomogi losowe dla dzieci najbardziej potrzebujących, stypendia szkolne. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej. Badania kontrolne prowadzone przez szkolną higienistkę. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły. Propagowanie zdrowej żywności.	Współpraca z GOPS. Współpraca z UG w Świlczy. Współpraca z Gminną Biblioteką Publiczną (świetlica).
9.	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	Współpraca z: OSP w Dąbrowie, PPP w Rzeszowie, Komisariatem Policji, Klubem Sportowym „Dąb-Dąbrowa”, Filią Biblioteki Publicznej, Regionalnym Domem Tradycji Ludowych w Trzcianie,	Spotkania, pogadanki.

9. Ewaluacja

Cele ewaluacji:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego,
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu,
- określenie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Kryteria:

- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami adresatów programu i środowiska lokalnego,

- zmniejszenie ilości zachowań patologicznych i ryzykownych u młodzieży,
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

Metody zbierania informacji:

obserwacja, analiza dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, rozmowy, ankiety.

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, których celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji,
- analiza trudności wychowawczych i problemów szkolno-środowiskowych na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów,
- analiza dokumentów,
- obserwacje,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

10. Ustalenia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektora szkoły. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół w Dąbrowie jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega ewaluacji.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Zespołu Szkół w Dąbrowie

przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 31 sierpnia 2021r.

przyjęto pozytywną opinią Rady Rodziców w dniu

w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu